

Methodiek voor jeugdhulp

KWALI TEITEN SPEL

**BijZONDER
ZONDER**

Gebaseerd op het kwaliteitenspel uit 'Praten over alcohol, drugs en gamen. Inspiratiebox voor jeugdhulpverleners' (VAD, 2018).

Auteur

Inge Baeten

Concept & Lay-out

C+H [www.cplush.be]

Verantwoordelijke uitgever

Paul Van Deun, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
wettelijk depotnummer: D/2019/6030/15

© 2019

VAD, Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs
Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
Ondernemingsnummer: 0424.327.587
RPR Brussel

T 02 423 03 33 | F 02 423 03 34 | vad@vad.be | www.vad.be

Het gebruik van (delen van) deze publicatie is toegestaan mits behoud van visie en doelstellingen van de publicatie, mits duidelijke bronvermelding en mits er geen financiële winst mee beoogd wordt.

KWALITEITEN SPEL

Voor wie

Deze methodiek is een individuele gespreksmethodiek om met jongeren in de jeugdhulp te praten over hun kwaliteiten en positieve eigenschappen. Deze methodiek maakt deel uit van de campagne Bijzonder Zonder (www.bijzonderzonder.com).

Duur

30-60 minuten.

Doel

De jongere bevestigen in zijn keuze om geen cannabis te gebruiken en dit vol te houden. Door met de jongere te werken rond zijn kwaliteiten en talenten groeit zijn vertrouwen in zichzelf en in zijn mogelijkheden om sterk te (blijven) staan in zijn houding tegenover cannabisgebruik.

Materiaal

Twee sets van dezelfde kaarten met kwaliteiten in verschillende kleuren (zie bijlage 1).

Aan de slag

Introduceren van het gespreksthema

Cannabis maakt deel uit van de leefwereld van jongeren. Jij gebruikt niet (of niet meer), maar je komt er misschien wel mee in contact, bijvoorbeeld via vrienden. Het is knap dat je hier niet in meegaat.

Ik wil met jou eens stilstaan bij wat je hierbij helpt, wat maakt dat jij zo stevig in je schoenen staat.

STAP 1

Start met het overlopen van alle kwaliteitenkaartjes. Wat betekenen de woorden?

Leg uit dat het om positieve eigenschappen gaat en dat iedereen die heeft. Maak eventueel een selectie van kaartjes.

STAP 2

Laat de jongere drie kwaliteiten kiezen die bij zichzelf passen. Die legt hij of zij omgekeerd voor zich neer. Er zijn ook blanco kaartjes voorzien waarop bijkomende kwaliteiten kunnen geformuleerd worden.

KWALITEITEN SPEL

STAP 3

Kies als hulpverlener ook drie kwaliteiten die passen bij de jongere. Gebruik hiervoor de tweede set kaarten in de andere kleur. Je vertelt waarom je die gekozen hebt. Zorg ervoor dat de jongere begrijpt waarom hij of zij ze gekregen heeft. Je kan ook mensen uit de omgeving (bijvoorbeeld familie, ouders, vertrouwenspersonen, andere begeleiders, ...) vragen om kaartjes uit te zoeken met de kwaliteiten van de jongere. Dit kan je eventueel vooraf doen.

STAP 4

De jongere laat zien welke kaartjes hij of zij voor zichzelf gekozen had. Kijk samen naar de overeenkomsten en verschillen. Versterk de positieve uitingen van de jongere door te reflecteren en door te vragen (bijvoorbeeld door naar voorbeelden te vragen).

Tot slot

In (zeg je stad/gemeente) wordt ook in scholen, in jeugdbewegingen en in sportclubs iets gedaan rond cannabis.

Uit Vlaams onderzoek blijkt dat vier op vijf van de jongeren nooit cannabis hebben gebruikt.

Heel wat jongeren kunnen coole dingen. Ze tonen 'wat ze kunnen' in filmpjes die verspreid worden via Instagram. Deze filmpjes kan je terug vinden op bijzonderzonder.com.

Communicatie naar ouders

Het is goed om de ouders van de jongeren op de hoogte te brengen als je gaat meewerken aan de campagne. Ze stellen zich misschien vragen bij het waarom. Je kan dat doen door hen het tekstje in bijlage 2 te bezorgen en/of met hen te bespreken. Er wordt heel kort uitleg gegeven over het waarom van de methodiek en ouders worden doorverwezen naar de DrugLijnsite voor meer info. Neem ook de contactgegevens van de lokale preventiewerker op voor meer informatie over de campagne in jullie stad of gemeente.

BIJLAGE

1

Kwaliteitspel

KWALITEITENSPEL

1/8

makkelijke prater	vriendelijk	kan dingen goed uitleggen
eerlijk	hardwerkend	grappig
geeft niet snel op	komt voor zichzelf op	geeft veel complimenten
vrolijk	handig	beleefd

KWALITEITENSPEL

2 / 8

makkelijke prater

vriendelijk

**kan dingen
goed uitleggen**

eerlijk

hardwerkend

grappig

geeft niet snel op

komt voor zichzelf op

**geeft
veel complimenten**

vrolijk

handig

beleefd

KWALITEITENSPEL

3 / 8

creatief	rustig	leert van zijn fouten
gul	goede luisteraar	houdt zich aan afspraken
helpt graag anderen	geduldig	nieuwsgierig
heeft veel ideeën	heeft interesse in anderen	praat duidelijk

KWALITEITENSPEL

4/8

creatief	rustig	leert van zijn fouten
gul	goede luisteraar	houdt zich aan afspraken
helpt graag anderen	geduldig	nieuwsgierig
heeft veel ideeën	heeft interesse in anderen	praat duidelijk

KWALITEITENSPEL

5 / 8

optimistisch	kan goed nee zeggen	flexibel
duidelijk	komt altijd op tijd	moedig
bescheiden	kan goed om hulp vragen	goede zelfkennis
lief	netjes	zelfstandig

KWALITEITENSPEL

6/8

optimistisch

kan goed nee zeggen

flexibel

duidelijk

komt altijd op tijd

moedig

bescheiden

**kan goed
om hulp vragen**

goede zelfkennis

lief

netjes

zelfstandig

KWALITEITENSPEL

7/8

veel zelfvertrouwen	spontaan	direct
enthousiast	serieus	beleefd
betrouwbaar	zorgzaam	durft fouten te maken
maakt makkelijk keuzes	...	...

KWALITEITENSPEL

8 / 8

veel zelfvertrouwen	spontaan	direct
enthousiast	serieus	beleefd
betrouwbaar	zorgzaam	durft fouten te maken
maakt makkelijk keuzes	...	...

BIJLAGE

2

Communicatie naar ouders

Communicatie naar ouders

Beste ouder, opvoeder,

Vier op de vijf van de 15- tot 17-jarigen gebruiken geen cannabis. Een klein deel experimenteert ermee en slechts een heel klein deel gebruikt regelmatig.

We willen de jongeren bevestigen in hun keuze om niet te gebruiken.

Daarom focussen we met onze voorziening op de talenten en vaardigheden van jongeren en doen we mee met Bijzonder Zonder. Dit is een initiatief van jouw gemeente om preventief te werken rond cannabis. Hiervoor organiseerden we een gesprek waaraan jouw kind deelnam. Wat kan je als ouder doen?

- Bevestig je kind in wat hij of zij goed kan
- Praat met je kind over cannabis. Tips vind je op www.druglijn.be/ouders
- Bevestig je kind in het feit dat hij of zij geen cannabis gebruikt

Meer weten over Bijzonder Zonder?

www.bijzonderzonder.com